[2024] 2 ଏ. ସି. ଆର. 1001 : 2024 ଆଇଏନଏସସି 148

ଭାରତୀ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ)

ବନାମ

ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7257/2011)

28 ଫେବୃଆରୀ 2024

[ସଞ୍ଜୀବ ଖାନ୍ନା *ଏବଂ ଏସ୍. ଭି. ଏନ୍. ଭଟ୍ଟି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ

କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିକର୍ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉଣା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ସହିତ, ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି ରାଶି ଉପରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961, ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ହିଁ ଦାୟିତ୍ୱ – କରଦାତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରଣକାରୀଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ।

ସ୍ଥିରୀକୃତ ସାରାଂଶ

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 -s.194-H - ଯେତେବେଳେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇନଥାନ୍ତି- କରଦାତାମାନେ ଅଧିକୃତ/ ବିତରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତି ଏବଂ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ କିଟ୍ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି, ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା /ବିତରକମାନଙ୍କୁ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ଭାଉଚର୍ ରିଚାର୍ଜ କରନ୍ତି-ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ହାତରେ 'ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ' ଏବଂ 'ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ' ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି' ସ୍ୱଭାବରେ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ଆୟ ଥିଲା, କରଦାତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିଆ ସହିତ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି, କରଦାତା ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ଦାୟୀ ଥିଲେ – କରଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ରିହାତି ଧାରା 194-H ର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ (i) ଅଧୀନରେ 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି' ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ନଥିଲେ:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ:ଆଇନ ଅନୁସାରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ମୁଖିଆ -ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ସହିତ କି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧିନିୟମ, 1872 ଧାରା 182ର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିଲା–ଧାରା194-ଏଚ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସେତେବେଳେ ଉପୁଜିଥାଏ ଯେତେବେଳେ ମୁଖିଆ - ପ୍ରତିନିଧି ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ -ବିତରକ/ଅଧିକୃତଙ୍କ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଦାୟିତ୍ୱ,

* ଲେଖକ

ସମ୍ପର୍କର ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଚରିତ୍ର କିମ୍ବା ମୂଳ ଖାତାରେ କରାଯାଉଥିବା ବ୍ୟବସାୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ନାହିଁ– ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକମାନେ ଯେତେବେଳେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପୂର୍ବ-ଦେୟ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି -ସେମାନଙ୍କର ଲାଭରେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନେ ଯେଉଁ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦକୁ 'ଅଧିଗ୍ରହଣ' କରିଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ -ଯଦିଓ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ କରଦାତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର କିମ୍ବା ବୁଝାମଣା ହୋଇଛି, ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ବିଚାର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି -ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କରଦାତାଙ୍କର କୌଣସି ମତାମତ ନାହିଁ- କରଦାତା କୌଣସି ବି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା/ବିତରକଙ୍କ ଖାତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ମାଧ୍ୟମରେ ଆୟ ସହିତ ନେଣଦେଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ହେବ -ଧାରା 194-H ବ୍ୟାଖ୍ୟା ରେ ବ୍ୟବହୃତ "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ (i) "ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି" ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଦେୟ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମୁଖିଆ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ -ତଥାପି ପ୍ରଦାନକାରୀ, ପ୍ରତିନିଧି -ଗ୍ରହିତାଙ୍କୁ-ଧାରା 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ଛାଡ଼କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସତ୍ୟ/ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାରବାରରେ ଲାଗୁ ହେବା ପାଇଁ ପରିସରକୁ ବିସ୍ତାର କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ କରଦାତା ଆୟ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହଁନ୍ତି -ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ସେ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିତରକ/ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାରବାର ପାଇଁ ଗୋପନୀୟ ନୁହଁନ୍ତି, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କରଦାତା କୌଣସି ଆୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜମା କରନ୍ତି ନାହିଁ -ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ବିତରକ/ଅଧିକୃତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ମୋଟ/ରାଶି ଅର୍ଥ ଏବଂ ବିତରକ/ଅଧିକୃତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ଏବଂ ଧାରା 194-H କୁ ପାଳନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ – ଯେତେବେଳେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ଗ୍ରହିତା ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି- ଏହି ଦେୟ ମୁଖିଆ ଭାବେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ ନୁହେଁ-ବିତରକ/ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା ନ୍ୟାସୀ ନୁହଁନ୍ତି ଯିଏ ମୁଖିଆ ଭାବେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଏହି ଦେୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି-ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ/ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ବିତରକ/ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେୟରେ ଆୟ/ଲାଭ

ଉପାଦାନ ଉପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା କିମ୍ବା ବିତରଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ କୁପନ୍ କିମ୍ବା ଷ୍ଟାର୍ଟର୍-କିଟ୍ ବିକ୍ରୟ/ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ସମୟରେ ଟିକସଦାତା ଆଇନଗତ ଅନୁଗ୍ରହରେ ନାହାଁନ୍ତି – ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଧାରା 194-H ର ପ୍ରୟୋଜନ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ- ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଗୁଡିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା । [ପାରା 6, 29, 31, 34, 36, 37 ଏବଂ 42]

ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ, 1872 -ଧାରା 182-'ପ୍ରତିନିଧି' ଏବଂ 'ମୁଖିଆ'-ଜଣେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ନାହିଁ, ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ଥିବା କାରକଗୁଡିକ:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ:(a) ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସହିତ ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖିଆଙ୍କ ସହ-ସମ୍ପର୍କ ଦାୟିତ୍ୱ -(b) ଯେହେତୁ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସମ୍ପର୍କର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପ୍ରୟୋଗ -ଏହି ପରିମାଣର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେବକ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଠାରୁ କମ୍, ଏବଂ ମୁଖିଆ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଠାରୁ ଭିନ୍ନ -(c) ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ଆଶ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିଣତ ହେବା ଉଚିତ -ବିଶ୍ୱାସ ଆଶ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଉଛି, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମତିର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ତାହା କରିବା -(d) ଯେହେତୁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ମୁଖିଆଙ୍କ ଖାତାରେ ହୋଇଥାଏ, ପ୍ରତିନିଧି ଏହାର ଖାତାକୁ ମୁଖିଆଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ-ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କ ପାଇଁ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଖିଆଙ୍କଠାରୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦିଗ/ବିଚାର, ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । [ପାରା 8, 9]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961-ଧାରା 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i):

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ:ଧାରା 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ରେ "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ" କିମ୍ବା

"ପରୋକ୍ଷ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଦେୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ -"ପରୋକ୍ଷ" ଦେୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଜାଲ ବିଛା ଯାଇଛି ଏବଂ ଏଡ଼ାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଖସି ଯାଇ ନାହିଁ, ଯଦ୍ୟପି ଏହା ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରେ ନାହିଁ ଯେ "ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାପାଇଁ ଯିଏ ଦାୟୀ" ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ- ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଖାତାରେ ଦେୟ/ଆୟ ମଧ୍ୟ "ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ" ଦାୟିତ୍ୱରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବା ଉଚିତ -ଗ୍ରହିତା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା ଉଚିତ ଯାହାର "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ" ଠାରୁ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି -ଅଧିକନ୍ତୁ, 194-Hର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i)ରେ "ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ" ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର କରି, ଟିକସଦାତା ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ -ଏପରିକି "ପରୋକ୍ଷ" ଶବ୍ଦଟି ଏପରି ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ -ଟିକସ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ବିବିଧ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳିତ ହୁଏ, ଯଦ୍ୟପି ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଧାରା 194-Hରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ପୂରଣ ହୁଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ -ଏହି ନୀତି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁପାଳନକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ନାହିଁ - ଧାରା 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶଟି ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ-ଏହାକୁ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିକର୍ତ୍ତା/ଗ୍ରହିତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା କିମ୍ବା ଅବମାନନା କରିବା ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । [ପାରା 4, 5 ଏବଂ 34]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 – ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି ରାଶି ଉପରେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଏବଂ ଅଧିକୃତ/ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକୃତ/ବିତରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବା ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାରି - ରାଜସ୍ୱର ଏହି ଆଳକୁ ନେଇ, ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ (2022) 9 ଏସସିଆର 1 ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଟିକସଦାତାମାନେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ, ଯଦିଓ ସେମାନେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରୁନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଅଧିକୃତ/ବିତରକଙ୍କ ଖାତାରେ ଆୟ ଜମା କରୁନାହାନ୍ତି:

ଭାରତୀ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ) ବନାମ ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ: ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ-ଯେତେବେଳେ ଦାୟିତ୍ୱ, ଏବଂ ସମୟ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସ ଉତ୍ସରେ କାଟିବାକୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି, ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଅଦାଲତରେ ରିହାତି ଉପରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର/ପରିବର୍ତ୍ତନ/ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ-ଯେତେବେଳେ ଧାରା 119 ଅନୁସାରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଥାଏ, ଏହି ରିହାତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରେ-–ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଢଙ୍ଗରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।[ପାରା 38]

ଅଧିକୃତ ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ବିତରଣ ଚୁକ୍ତି-ବୈଶିଷ୍ଟ -ଜଣେ ବିତରକଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ-ବିତରକ, ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି: ଜଣେ ବିତରକଙ୍କ ଆଇନଗତସ୍ଥିତି, ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ-ବିତରକ ତାଙ୍କ ଖାତାରେ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି-ଏହିପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିତରକ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର-ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପରି, ସେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ଯୋଗାଯୋଗକାରୀ କିମ୍ବା ନିର୍ମାତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ- ଅଧିକୃତ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ସାଧାରଣତଃ ସଠିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡିକ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା -ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ-ଅଧିକୃତ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ, ଯୋଗାଣକାରୀ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା, ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ଯାହା ଜରିଆରେ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ-ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କାରଣ ଅଧିକୃତ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକ୍ରିୟା ସଠିକ ଭାବରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ, ଏବଂ ଏହା ସମ୍ଭବତଃ ଏକ ଅଧିକୃତ ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ବିତରକ ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଟେ- - ଅଧିକୃତ ଚୁକ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ଜଟିଳ-ଅଧିକୃତ ଉପରେ କଠୋର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କର ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥାଇପାରେ-ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକୃତଙ୍କୁ 'ମୁଖିଆଙ୍କ' ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ-ଆହୁରି, ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ମୁକ୍ତ, ଏବଂ କେବଳ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ-କିନ୍ତୁ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ

ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ-ଯେହେତୁ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଭର କରେ, ବେଳେବେଳେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପରି ଦେଖାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ସମ୍ପର୍କର ଏକ ସମୀକ୍ଷାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ପାରା 8 ରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (d)ରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିନପାରେ--ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନେ ନିଜ ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତି, ଯଦିଓ ସେମାନେ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି-ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ବ୍ୟବସାୟର ଖାତା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ତାଙ୍କର ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କର ନୁହେଁ । [ପାରା 39,40]

ସଂସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ-ସେବକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ବାଦ ଦେବା:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି: 'ପ୍ରତିନିଧି' ଏକ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହା ଜଣେ ମାଲିକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସେବକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା ଜଣେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା ଜଣେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ-ଯଦିଓ ସେବକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନେ ସେହି ସମ୍ପର୍କର ପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଡିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖନ୍ତି, ତଥାପି ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ପ୍ରତିନିଧି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେବକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବହିଷ୍କାରକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଥିବା ଆଇନ ଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ - 'ପ୍ରତିନିଧି' ଶବ୍ଦଟି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ ଯାହା ଚୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ସ୍ୱଭାବ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛି – କିମ୍ବା ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ; ଯଥା ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ଯିଏ, ସଂଯୋଗବଶତଃ, ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରନ୍ତି-ଏହି ରାୟର ପାରା 8 ରେ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (d) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସୂଚନାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରି ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ-ଏହା ସୀମିତ ଅର୍ଥରେ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିନିଧି ଶବ୍ଦଟି ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ରୁ ଧାରା 194-H ରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । [ପାରା 41]

ମତବାଦ/ନୀତି-ସନ୍ଦେହଜନକ ଦଣ୍ଡ ବିରୋଧରେ ଅନୁମାନର ମତବାଦ:

ଭାରତୀ ସେଲୁ୍ୟଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ) ବନାମ ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି: ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଦେୟକୁ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଏବଂ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ-ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ଆଇନଗତ କିମ୍ବା ବାସ୍ତବ ସନ୍ଦେହ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଟିକସଦାତା ସନ୍ଦେହଜନକ ଦଣ୍ଡ ବିରୋଧରେ ଅନୁମାନର ମତବାଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବେ-ଉକ୍ତ ମତବାଦ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ଅତୀତର ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ-ଯେତେବେଳେ ମତାମତରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଏ, ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଅସୁବିଧାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ନିଶ୍ଚିତକରି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ ବୋର୍ଡକୁ ସନ୍ଦେହ ଦୂରୀଭୂତ କରିବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ପରିପତ୍ର ଜାରିକରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରେ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 35]

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି-'କ୍ଷମତା'; 'କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ'।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି

ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, [2022] 9 ଏସସିଆର୍ 1 :(2023) 1 ଏସସିସି 497 - ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

ଭୋପାଳ ସୁଗାର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ, ଭୋପାଳ, [1977] 3 ଏସସିଆର୍ 578 : (1977) 3 ଏସସିସି 147; *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଷ୍ଟାମ୍ପ ବିକ୍ରେତା ସଂଘ,* (2014) 16 ଏସସିସି 114; ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଷ୍ଟାମ୍ପ *ବିକ୍ରେତା ସଂଘ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,* (2002) 257 ଆଇଟିଆର 202 (ଗୁଜରାଟ ।); ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରସାର *ଭାରତୀ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଥିରୁବନନ୍ତପୁରମ୍,*[2018] 3 ଏସ୍. ସି. ଆର୍ 287 :(2018) 7 ଏସ. ସି. ସି. 800; *ଭାରତୀୟ ପ୍ରତିଭୂତି ଏବଂ ବିନିମୟ ବୋର୍ଡ ବନାମ ସୁନୀଲ କୃଷ୍ଣ ଖୈତାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,*[2022] 18 ଏସସିଆର୍ 987 :(2023) 2 ଏସସିସି 643 – ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ, **(2009) 319 ଆଇଟିଆର୍. 29-ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।**

ଲାବ୍ରେଚ୍ ବନାମ ହାରାସିମିଭ, **(1992) 89 ଡିଏଲଆର୍ (4ର୍ଥ) 95 କୁ 107ରେ-ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ସାମୟିକ ପ୍ରତିକାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ

ଏଫ୍. ଇ. ଡାଉରିକ୍, ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ, 17 ଏମ୍. ଏଲ୍. ଆର୍. 24,37 (1954); ଏଜେନ୍ସିର ପୁନଃ ବିବରଣୀ (ତୃତୀୟ) (ଆମେରିକୀୟ ଆଇନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାଶକ 2007); ୱାରେନ୍ ଏ. ସିଭେଇ, ଦି ରେସନାଲ୍ ଅଫ୍ ଏଜେନ୍ସି, 29 ୟେଲ୍ ଏଲ୍. ଜେ. 859,866 (1920); ଜି. ଏଚ୍. ଏଲ୍. ଫ୍ରିଡ୍ମ୍ୟାନ୍, ଦି ଲ 'ଅଫ୍ ଏଜେନ୍ସି 33 (ବଟରୱର୍ଥସ୍, 7 ସଂସ୍କରଣ। 1996)-ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧିନିୟମଗୁଡିକର ତାଲିକା

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961; ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ, 1872; ଭାରତୀୟ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଅଧିନିୟମ, 1885

ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡିକର ତାଲିକା

ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ଦାୟିତ୍ୱ ; ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ; ପ୍ରତିନିଧି; ମୁଖିଆ; ଅଧିକୃତ/ବିତରଣ ଚୁକ୍ତି; କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ; ଦଲାଲି; କ୍ଷମତା; କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ; ସମ୍ପର୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଚରିତ୍ର; ସେବକ; ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର; ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରତିନିଧି; ଏଜେନ୍ସି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ; ସନ୍ଦେହଜନକ ଦଣ୍ଡ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୁମାନର ମତବାଦ ।

ଉତ୍ପନ୍ନ ମାମଲା

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7257/2011

[2024] 2 ଏସ. ସି. ଆର

ଭାରତୀ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ) ବନାମ ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2652-2653, 4949-4950, 4947-4948/2015, 7455/2018, 111, 2860/2021, 8902/2022, 7729, 7735,7736,7737, 7738, 7739, 7740, 7741, 7742, 7743, 7679, 7680, 7681, 7682, 7744, 7745, 7746, 7747, 7748, 7848, 7849, 7852, 7853, 7854, 7855, 7856, 7857, 7859 2023ର 3514, 3515, 3516 ଏବଂ 3517/2024

19.05.2011ମସିହାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଇଟିଏ ସଂଖ୍ୟା 222/2006 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆସିଛି

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ

ବଲବୀର ସିଂହ, ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟରମଣ, ଏ. ଏସ. ଜିସ., ଅରବିନ୍ଦ ପି. ଦାତାର, ଅଜୟ ଭୋରା, ଅରିଜିତ ପ୍ରସାଦ, କାଭିନ ଗୁଲାଟି, ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ, କୁମାର ବିଶାଲକ୍ଷ, ଉଦିତ ଜୈନ, ଅର୍ଚିତ ଗୁପ୍ତା, ଅରିହନ୍ତ ତାତାର, ଅଜିତେଶ ଦୟାଲ ସିଂହ, ପ୍ରବୀଣ କୁମାର, ହରିଶ ପାଣ୍ଡେ, ରାଜ ବାହାଦୁର ଯାଦବ, ଦିଗବିଜୟ ଦାମ, ଭି. ସି. ଭାରତୀ, ସନ୍ତୋଷ କୁମାର, ରୁପେଶ କୁମାର, ପ୍ରହ୍ଲାଦ ସିଂହ, ଅଲକା ଅଗ୍ରୱାଲ, ସୁଶ୍ରୀ ଅଙ୍କିତା ଅନିଲକୁମାର ସିଂହ, ଦୀପକ କୁମାର, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ପ୍ରସାଦ, ଶ୍ୟାମ ଗୋପାଳ, ଆଦିତ୍ୟ ରାଠୋର, ନମନ ଟଣ୍ଡନ, ସମରବୀର ସିଂହ, ପ୍ରସେନଜିତ ମହାପାତ୍ର, ସଚ୍ଚିତ ଜଲି, ସୁଶ୍ରୀ ଅନୁରାଧା ଦତ୍ତ, ସୁଶ୍ରୀ ଦିଶା ଝାମ୍, ସୁଶ୍ରୀ ସୌମ୍ୟା ସିଂହ, ସୁଶ୍ରୀ ବି. ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେନନ, ଅଭିଷେକ ବିକାଶ, ମହେଶ ଅଗ୍ରୱାଲ, ଋଷି ଅଗ୍ରୱାଲା, ସୁଶ୍ରୀ ସାଇରୀ ବସୁ ମଲ୍ଲିକ, ସୁଶ୍ରୀ ମାଧବୀ ଅଗ୍ରୱାଲ, ଏମ୍. ଏସ୍. ଅନନ୍ତ, ସୁଶ୍ରୀ ସାଇରୀ ବସୁ ମୁଲିକ, ଅଭିନବ ଗର୍ଗ, ଇ. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା, ଓକିଲମାନେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ରାୟ/ଆଦେଶ

ରାୟ

ସଞ୍ଜୀବ ଖାନ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତି

ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଉପୋରୋକ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଏହି

ସାମୂହିକ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961[1]ର ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସହ ଜଡ଼ିତ ଯେଉଁ ରାଶି ଉପରେ, ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ, ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ /ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକୃତ/ବିତରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଟେ । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନେ ଅଧିକୃତ/ବିତରକମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ବାବଦ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରୁନାହାନ୍ତି, କିମ୍ବା ଅଧିକୃତ/ବିତରକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ନୁହଁନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଦାତାମାନେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ, ଯେତେବେଳେ କି ରାଜସ୍ଥାନ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମ 194-H ବିଚାରଧୀନ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ନୁହେଁ ।

2. ଅନାବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ପୁନରାବୃତ୍ତି ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଆମେ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁନାହୁଁ, ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 194-H କୁ ପୁନଃ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଏବଂ ଏହାର ରୂପରେଖ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଆମର ରାୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବୁ ।ଧାରା 194-H ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶକୁ ନିମ୍ନମତେ ପାଠକରାଯାଏ:

> "**194-H କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ।—** କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାରର ନୁହନ୍ତି, ଯିଏ 2001 ମସିହା ଜୁନ୍ 1 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା 'ପରେ କୌଣସି ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ (ଧାରା 194-ଡି ରେ ସୂଚିତ ବୀମା କମିଶନ ନୁହେଁ) କିମ୍ବା ଦଲାଲି ମାଧମରେ କୌଣସି ଆୟ ପ୍ରଦାନକରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ, ସେପରି ଆୟ ପ୍ରାପ୍ତିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା କରିବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ନଗଦ ଆକାରରେ କିମ୍ବା ଚେକ୍ କିମ୍ବା ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଜାରି କରି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ପଇଠ କରିବା ସମୟରେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ହେଉ, ତାହା ଉପରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଆୟକର କାଟ କରିବେ:
>
> ଉଲ୍ଲେଖଥାଉ ଯେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟର ପରିମାଣ କିମ୍ବା, ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ, ସେହି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଜମା ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଜମା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆୟର ମୋଟ ପରିମାଣ ଗ୍ରହିତା କିମ୍ବା ଗ୍ରହିତାଙ୍କ ଖାତାରେ ପନ୍ଦର ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବ, ସେପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କୌଣସି କାଟ

[1] ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ'

କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖଥାଉ ଯେ, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାର, ଯାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ବୃତ୍ତିରୁ ମୋଟ ବିକ୍ରୟ, ମୋଟ ପ୍ରାପ୍ତି କିମ୍ବା କାରବାର ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ବୃତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଚାଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ, ସେହି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ଜମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କରାଯାଇଥାଏ, ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଆୟକର କାଟିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଭାରତ ସଞ୍ଚାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ କିମ୍ବା ମହାନଗର ଟେଲିଫୋନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସାର୍ବଜନୀନ କଲ ଅଧିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ଉପରେ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କୌଣସି କାଟ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

xx xx xx"

3. ଅଧିନିୟମ 194-H ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତା ଲାଗୁ କରିଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପୈଠ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଦେୟ ସମୟରେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ହେଉ, ଜଣେ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ କମିଶନ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ଆୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଆୟକର କାଟିବେ । ଅଧିନିୟମ 204[2] ଅନୁଯାୟୀ

---

2 **204. "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି"ର ଅର୍ଥ —**ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ଧାରା 285 ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି -

(i) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ବ୍ୟତୀତ "ଦରମା" ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଆୟର ଦେୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ନିଜେ କିମ୍ବା, ଯଦି ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏକ କମ୍ପାନୀ, ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ କମ୍ପାନୀ ନିଜେ;

(ii) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ବ୍ୟତୀତ "ପ୍ରତିଭୂତି ଉପରେ ସୁଧ" ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଆୟର ଦେୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, କର୍ପୋରେସନ୍ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ, ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ;

(ii-a) ଜଣେ ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ରାଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କୌଣସି ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପତ୍ତିର, ଯାହା ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପକାଳୀନ ପୁଞ୍ଜି ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା କୌଣସି ରାଶି, ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ଏପରି ରାଶି ପଠାଇବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ବିଦେଶୀ ଏକ୍ସ-ଚେଞ୍ଜ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଅଧିନିୟମ 1999 (1999 ର 42) ଅନୁଯାୟୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ପ୍ରବାସୀ (ବାହ୍ୟ) ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏପରି ରାଶି ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି, ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ନିୟମ;

(ii-b) ଜଣେ ପ୍ରବାସୀ, ଯିଏକି ଏକ କମ୍ପାନୀ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା କୌଣସି ବିଦେଶୀ କମ୍ପାନୀକୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, କୌଣସି ରାଶି ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରଦାନକାରୀ ନିଜେ, କିମ୍ବା, ଯଦି ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏକ କମ୍ପାନୀ, ତେବେ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ କମ୍ପାନୀ ନିଜେ;

(iii) କ୍ରେଡିଟ୍ ଯଥାସ୍ଥିତି ଅଧିନିୟମ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଚାର୍ଜଯୋଗ୍ୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରଦାନକାରୀ ନିଜେ, କିମ୍ବା, ଯଦି ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏକ କମ୍ପାନୀ, କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

(iv) କ୍ରେଡିଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, କିମ୍ବା ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଯଥାସ୍ଥିତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଚାର୍ଜଯୋଗ୍ୟ କୌଣସି ରାଶି ପ୍ରଦାନ, ଡ୍ରଇଂ ଏବଂ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେକୌଣସି ନାମରେ ଡକାଯାଉ,

ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା "ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି (...) ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ" ହେଉଛି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତତା |ଧାରା 204 ର ଖଣ୍ଡ (iii) ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣ୍ଡ (i), (ii), (ii)(a), (ii)(b) ମାନ ଆୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ମାମଲା ଗୁଡିକର ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଆସିନଥାନ୍ତି, "ଦେୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି" ନିଜେ ଦାତା, କିମ୍ବା ଯଦି ଦାତା ଏକ କମ୍ପାନୀ, କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଅଧିକାରୀ ।

4. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 194-H[3] ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ' କିମ୍ବା 'ଦଲାଲି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏହିପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଏ:

> "ବ୍ୟାଖ୍ୟା-ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, -
>
> (i) "କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି" ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ (ବୃତ୍ତିଗତ ସେବା ନୁହେଁ) କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ କୌଣସି ସେବା ପାଇଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି, ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ କିମ୍ବା ଜିନିଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ କୌଣସି ଦେୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଯାହା ପ୍ରତିଭୂତି ହୋଇନଥାଏ;"
>
> ଯେତେବେଳେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ପଇଠ କରାଯାଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଦେୟ ସେତେବେଳେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଏହି ରାଶି ପ୍ରକୃତରେ ଗ୍ରାହୀତାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା ହୋଇଥାଏ, ଯଦିଓ ପ୍ରକୃତ

ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ, କିମ୍ବା ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହିପରି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା।

(v) ଭାରତରେ ବସବାସ କରୁନଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଧାରା 163 ଅନୁଯାୟୀ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବେ ବିବେଚିତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସମେତ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକୃତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଭାରତରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଏଜେଣ୍ଟ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ------- —ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ -

(a) "ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟ "ଏବଂ" ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପତ୍ତି "ର ଅର୍ଥ ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ-ଏ ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ରହିବ;

(b) "ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ପରିଚାଳନା ଅଧିନିୟମ, 1999 (1999 ର 42) ର ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ *(ସି)* ରେ ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ।

[3] ଅଧିନିୟମ 194-ଏଚ୍ର ଉପଧାରା 1କୁ ଆୟୋଗ ଏବଂ ବ୍ରୋକରେଜ୍ ଉପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ ଛାଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକତା ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ, ଯଦିଓ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ସମ୍ପର୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ।ଅଧିନିୟମ 194-ଏଚ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (1) କୁ ଉପଧାରା (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବା ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ, ଯାହା ବ୍ରୋକରେଜ୍ ଏବଂ କମିଶନ୍ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଚାରୋଟି କୋଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ସେତେବେଳେ ମୁଖିଆ ଦ୍ୱାରା ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଆୟୋଗ କରାଯିବ। ଆମେ ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହୁଁ କାରଣ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମୁଖ୍ୟ ଧାରାରେ ପଢ଼ି ଦିଆଯାଇଛି। ଅଧିକନ୍ତୁ, 'ବ୍ରୋକରେଜ୍' କିମ୍ବା 'କମିଶନ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭାଷାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା, ବ୍ୟାପକ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିଭ୍ରାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ଏହାର ଅସୁବିଧା ଅଛି | ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାଟକୁ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଏବଂ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଜାଲିଆତି ଭାବରେ କିମ୍ବା ସୁଯୋଗ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ନୁହେଁ। ଯେତେବେଳେ ସନ୍ଦେହ ଥାଏ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ମତାମତ ଜାଣିବା ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ସର୍କୁଲାର ଜାରି କରିପାରେ।ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଆଶା କରୁ ଯେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ, ଯଦି ଲାଗୁ କରାଯାଏ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହେବ | (ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 34 ଦେଖନ୍ତୁ।)

ଦେୟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ହୋଇପାରେ । ଦେୟ ପ୍ରାପ୍ତି କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହେବା ଉଚିତ୍ । "ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି" ଶବ୍ଦଟି "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି" କୁ ବୁଝାଏ । ଅଧିନିୟମ 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ରେ "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ" କିମ୍ବା "ପରୋକ୍ଷ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଦେୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ, "ପରୋକ୍ଷ" ଦେୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଜାଲ ବିଛାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଡ଼ାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଖସି ନାହିଁ, ଯଦ୍ୟପି ଏହା ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରେ ନାହିଁ ଯେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ" ତରଫରୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ହିସାବରେ ଦେୟ/ଆୟ "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ" ଦାୟିତ୍ୱରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଗ୍ରହିତା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା ଉଚିତ ଯାହାର "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ"ଠାରୁ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ଯେତେବେଳେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୁଏ, ଦେୟ "ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ"[4] କରାଯାଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ।

5. ଅଧିନିୟମ 194-H, ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଖିଆଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ବୃତ୍ତିଗତ ସେବା ପ୍ରକୃତିର ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ପୁନଃ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଅଧିନିୟମ 194-Hର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି, ମୂଲ୍ୟବାନ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ଜିନିଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଖିଆ ବାବଦକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଉପରେ ସୀମିତ କରିଥାଏ, ଯାହା ପ୍ରତିଭୂତି ନୁହେଁ । ଅଧିନିୟମ 194-Hର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ର ଶେଷ ଭାଗଟି ହେଉଛି ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ।ଏହାକୁ ଦାତା ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିକର୍ତ୍ତା/ଗ୍ରହିତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା କିମ୍ବା ଅବମାନନା କରିବା ଭଳି ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

6. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନେକ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଯେ 'ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା/ ଗ୍ରହିତାଙ୍କ[5]/

---

[4] ଆମେ ପ୍ରାପକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ବହିରେ 'ପରୋକ୍ଷ' କ୍ରେଡିଟ୍ ଦୃଶ୍ୟମାନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ।ସେଟ୍-ଅଫ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରେଡିଟ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରି ଆବଶ୍ୟକ | ତଥାପି, ଏହି ରାୟକୁ ଏପରି କହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ପୁସ୍ତକରେ 'ପରୋକ୍ଷ' କ୍ରେଡିଟ୍ ଅଧିନିୟମ 194-ଏଚ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ କାଟିବା ଆବଶ୍ୟକ କରିବ ନାହିଁ।

[5] *ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* [2022] 9 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 1 :(2023) 1 SCC 497, ¶ 23-29 ।

ଏବଂ ଦାଭାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ । ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଆଇନ ବୈଷୟିକ ଅଟେ । ଆଇନଗତ ଭାବରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ମୁଖିଆ-ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଭଳି ଅଟେ କି ନାହିଁ, ଏହାର ଉତ୍ତର ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧିନିୟମ, 1872[6] ର ଧାରା 182ର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, ମୁଖିଆ -ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବା ପରେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେହେତୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ, 'ଏଜେନ୍ସି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଯାହା ଠିକ ଭାବରେ, ଜଣେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ ।

7. ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 182, 'ପ୍ରତିନିଧି' ଏବଂ 'ମୁଖିଆ' ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ପାଠ କରାଯାଏ:

> "182. "ପ୍ରତିନିଧି" ଏବଂ "ମୁଖିଆ" ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା-— ଜଣେ "ପ୍ରତିନିଧି" ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଅନ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ କାରବାରରେ ଅନ୍ୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ ନିଯୁକ୍ତ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ, କିମ୍ବା ଯିଏ ଏହିପରି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ "ମୁଖିଆ" କୁହାଯାଏ ।"

ଧାରା 182 ଅନୁଯାୟୀ ଏଜେନ୍ସି ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ ଯେତେବେଳେ ମୁଖିଆ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି, ଯିଏ ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି, ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ କାରବାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ମୁଖିଆଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ ତାହା ସେ କରନ୍ତି । ସେ ନିଜେ ନୁହେଁ, ବରଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ମୁଖିଆ । ଯେହେତୁ ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାରବାର ହୋଇଥାଏ ଯାହାକୁ ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିନିଧି, କେତେକ ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ, ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

8. ତେଣୁ ପ୍ରତିନିଧିର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ମୁଖିଆ, ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ତ୍ରିକୋଣୀୟ ସମ୍ପର୍କ । ଏହି ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ, ମୁଖିଆ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ତୃତୀୟ *ପକ୍ଷଙ୍କ ପରସ୍ପର* ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ

---

[6] ସଂକ୍ଷେପରେ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ ।

ପଡିବ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଯାଞ୍ଚ କରୁ ଯେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ନାହିଁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରକ/ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ:

(a) ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସହିତ ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ[7] କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖିଆଙ୍କ ସହ-ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ।

(b) ଯେହେତୁ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ସମ୍ପର୍କର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ପ୍ରତିନିଧିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପ୍ରୟୋଗ । ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେବକଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଠାରୁ ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ମାତ୍ରା କମ୍, ଏବଂ ଏହା ମୁଖିଆଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଖିଆ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ସମ୍ପର୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଠାରୁ ଭିନ୍ନ ।

(c) ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ଆଶ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିଣତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ବିଶ୍ୱାସ ଆଶ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ କରିବା, ଏବଂ ଏପରି କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମତି ସହ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।[8]

(d) ଯେହେତୁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ମୁଖିଆଙ୍କ ଚଳନ୍ତି ହିସାବରେ ଅଛି, ପ୍ରତିନିଧି ଏହାର ଖାତାକୁ ମୁଖିଆଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ମୁଖିଆଙ୍କ ପାଇଁ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଖିଆଙ୍କଠାରୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

9. ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦିଗ/ବିଚାର ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି 'କ୍ଷମତା' ଏବଂ 'କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ' ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଯଦିଓ ଏହି ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ପରସ୍ପର ସହ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସମାନାର୍ଥକ ନୁହନ୍ତି । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତିକୁ ବୁଝାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ । ତଥାପି, ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କ୍ଷମତା, ଠିକ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଚୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ମୁଖିଆ ଦ୍ୱାରା

---

[7] *ଏଫ୍. ଇ. ଡାଉରିକ୍, ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ, 17 ଏମ୍. ଏଲ୍. ଆର୍. 24,37 (1954) ।*

[8] ସଂସ୍କାର ପୁନଃ ବିବରଣୀ (ତୃତୀୟ) (ଆମେରିକୀୟ ଆଇନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାଶକ 2007)।

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ବରଂ ଏଜେନ୍ସିର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯାହା ଏଜେନ୍ସିର ଆଇନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଆଇନ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସହିତ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଖରେ କ୍ଷମତାର ବ୍ୟାପକତା ଏବଂ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଷୟରେ ଯେପରି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଚାର ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ ଚୁକ୍ତି କରିବା, କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା । ଉପରୋକ୍ତ ପାରା 8 ରେ ଖଣ୍ଡ (b) ରୁ (d) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କାରକଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ, ଏବଂ ଏମାନେ ସବୁ ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚକ । ପାରା 8 ର ଧାରା (b) ରୁ (d), ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ଚରିତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ମାନକ ଭାବରେ ଉପଯୋଗୀ । ଶେଷରେ, ସମ୍ପର୍କକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନାମକରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ସାର ହେଉଛି ପ୍ରାଥମିକ ଗୁରୁତ୍ୱ । ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି ମୁଖିଆ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ତଥାକଥିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଏ ।

10. ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଜଣେ ସେବକଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଜଣେ ସେବକ ଅପେକ୍ଷା କମ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ବଶବର୍ତ୍ତୀ, ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ କିପରି ସମ୍ପାଦନ କରିବେ ସେ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିଛି । ଯେପରି ସିଭେ କହିଛନ୍ତି, "ଜଣେ ସେବକ (....) ଜଣେ ଅଣ-ସେବକ[9] ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ।" ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି "ଅପେକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦିତ ଅପେକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ମାତ୍ରା । ସେବକ ମୁଖ୍ୟତଃ ସମୟ ଅନୁସାରେ ନିଜର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ; ପ୍ରତିନିଧି ପରିଣାମ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଥାଏ ।"[10] ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ, କାରଣ ସେବକମାନଙ୍କର ବହୁତ ବ୍ୟାପକ ବିଚକ୍ଷଣତା ଥାଇପାରେ, ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ବିଷୟ ହୋଇନପାରେ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ବିସ୍ତୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା[11] ଥାଇପାରେ ।

---

[9] ୱାରେନ୍ ଏ. ସିଭେ, ଦି ରେସନାଲ୍ ଅଫ୍ ଏଜେନ୍ସି, 29 ୟେଲ୍ ଏଲ୍. ଜେ. 859,866 (1920)।

[10] Ibid

[11] ଜି. ଏଚ୍. ଏଲ୍. ଫ୍ରିଡ୍ମ୍ୟାନ୍, ଦି ଲ 'ଅଫ୍ ଏଜେନ୍ସି 33 (ବଟରୱର୍ଥସ୍, 7 ସଂସ୍କରଣ। 1996)।

11. ***ଭୋପାଳ ସୁଗାର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ, ଭୋପାଳ***,[12] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖିଆ -ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ମୁଖିଆ-ମୁଖିଆ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି: -

> "5. ... ଏହି ବିଷୟର ସାର ହେଉଛି ଯେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିରେ, ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଶୃତି ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରିବା ପରେ ଯାଇଥାଏ । ଥରେ ଏହା ଘଟିଲା ପରେ କ୍ରେତା ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ମାଲିକାନା ହକ୍ ରହେ ନାହିଁ । ତେବେ, ଆଧୁନିକ ସମୟର ଜଟିଳତା ଏବଂ ସମାଜର ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିକ୍ରିର ଧାରଣା ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ ଗତି କରିଛି, ଯାହା ବିକ୍ରିର ଫଳକ ମଧ୍ୟରେ ଏକ କାରବାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଅବାଧନୀତିର ମତବାଦରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଛି, ଯଦିଓ ବିକ୍ରେତା ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଧାରରେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଉପରେ ଅନେକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇପାରନ୍ତି, ଯେପରିକି ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା, ହିସାବ ଖାତା ଦାଖଲ କରିବା, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ରୟ ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିକୁ ଆପେଆପେ ଏକ ସଂସ୍ଥାରେ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହିସବୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ କାରବାର ତଥାପି ସମସ୍ତ ବିକ୍ରି ଘଟଣାର ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ଏକ ବିକ୍ରୟ ହେବ । ସଂସ୍ଥାର ଏକ ଚୁକ୍ତି, ତଥାପି, ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନେବା ପରେ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଏହାକୁ ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ନାହିଁ, ବରଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଭଳି ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ପ୍ରତିନିଧି ସାମଗ୍ରୀର ମାଲିକ ନୁହଁନ୍ତି, ଯଦି ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କ୍ଷତି ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ । ଏହା ଆଉ ଏକ ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ଯାହା ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିକୁ କ୍ରେତା ଠାରୁ ଅଲଗା କରିଥାଏ – ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ସରଳ । ହାଲସବରୀଙ୍କ ଇଂଲଣ୍ଡର ଆଇନ ପୁସ୍ତକର, ଖଣ୍ଡ। 1, 4ର୍ଥ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 485 ରେ ପାରା 807 ରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡିକ କରାଯାଇଛି:

---

[12] [1977] 3 ଏସସିଆର 578:(1977) 3 ଏସ୍. ସି. ସି. 147.

> "୫07. ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଅଧିକାର ।—ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ, ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରିବା ଏବଂ ସଂସ୍ଥାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିକୁ ସୂଚିତ କରେ, ଯଦି ଏପରି ପ୍ରଭାବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ସ୍ପଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ବାଦ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ବାସ୍ତବରେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଘଟିଥାଏ ।"

12. ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ସଂସ୍ଥାର ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପରୋକ୍ତ ରାୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କ ତରଫରୁ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ହେଉଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଦ୍ରବ୍ୟର ମାଲିକାନା ସ୍ଥାନାନ୍ତର । କୌଣସି ସଂସ୍ଥାର ବିକ୍ରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେଉଁ ପ୍ରତିନିଧି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି, ସେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ନାହିଁ, ବରଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି, ଯିଏ ବିକ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ମାଲିକ ହୋଇ ରହିବେ । ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଋଣଗ୍ରହୀତା ଏବଂ ମୁଖିଆକୁ ଦେବାକୁ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ, ଏବଂ ବିକ୍ରିର ଆୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନୁହେଁ । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ପାଉଣା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

13. ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ***ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଷ୍ଟାମ୍ପ ବିକ୍ରେତା ସଂଘ***[13] ମାମଲାରେ ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଏବଂ ପରୀକ୍ଷଣକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 194-H ସହିତ ଜଡିତ ଏକ ମାମଲା । ***ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଷ୍ଟାମ୍ପ ବିକ୍ରେତା ସଂଘ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ***[14] ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏହି ଅଦାଲତ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଆମେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଉ ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ***ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରସାର ଭାରତୀ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଥିରୁଅନନ୍ତପୁରମ୍***[15] ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ଅଧିନିୟମ 194-Hର ସଂଲଗ୍ନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଉଛି ଏକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସଂଜ୍ଞା ଯାହା 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ

---

[13] (2014) 16 ଏସ. ସି. ସି. 114

[14] (2002) 257 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 202 (ଗୁଜରାଟ)।

[15] [2018] 3 ଏସ୍. ସି. ଆର୍ 287:(2018) 7 ଏସ. ସି. ସି. 800.

ପ୍ରଦାନ କରୁଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀ***[16] ମାମଲାରେ ହୋଇଛି, ଯାହାକୁ ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାର ସଠିକ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁପାତ ବିଷୟରେ କିଛି ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ । ତଥାପି, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଆମେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସ୍ୱଭାବରେ କିଛି ବିସ୍ତୃତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ପର୍କ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, ଯାହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ, ମୁଖିଆଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଖିଆଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

14. ***ଭୋପାଳ ସୁଗାର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍*** (ଉପୋରୋକ୍ତ) ର ଗମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କର ସଠିକ୍ ପ୍ରକୃତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଜଡିତ ନୀତି ଏବଂ ଜଟିଳତା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରେ । ଆଇନ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ଏକାଧିକ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଜଟିଳ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ । ଯୋଗାଯୋଗ କରୁଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବହୁ-ମାତ୍ରିକ ହୋଇଯାଇଛି, ଯାହା ଏକ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା-କର୍ମଚାରୀ, ମୁଖିଆ-ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ମୁଖିଆ-ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ କଠୋର ଭାବରେ ପଡ଼ିନପାରେ । ଏକ ଏକକ ଚୁକ୍ତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନେ ବେଳେବେଳେ ନିଜ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଜଣେ ସଲିସିଟର ପରାମର୍ଶଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରନ୍ତି (ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର),ଏବଂ ତା ପରେ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି (ପ୍ରତିନିଧି) ସହିତ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିପାରିବେ ।

15. ***ଲାବ୍ରେଚ୍*** ବନାମ ***ହାରାସିମିଭ***[17] ***ମାମଲାରେ,*** ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭାଲିନ୍ ଏକ ସଂସ୍ଥାରେ କଣ ସବୁ ଜଡ଼ିତ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ: (i) ଏହା ମୁଖିଆଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିର ଶକ୍ତିକୁ ସୂଚିତ କରେ । ତଥାପି, ଏହା ଏକମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ନୁହେଁ, ଯଦିଓ କେହି ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି କି ନୁହେଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଏହା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ହୋଇ ରହିଛି । ପ୍ରତିନିଧିର ସଂଜ୍ଞାରେ[18] ଅନେକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତି ଥାଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହା ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ଏହା ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା

[16] [2022] 9 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 1:(2023) 1 ଏସ. ସି. ସି. 497

[17] (1992) 89 ଡିଏଲଆର (4ର୍ଥ) 95 107ରେ ।

[18] ରାୟର ପୃଷ୍ଠା 8 ଦେଖନ୍ତୁ

ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ, ଯାହା ସଂସ୍ଥାର ଆଇନ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ; (ii) ଦ୍ୱିତୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ ଆଇନ କିଭଳି ଉପାୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଆଇନର ପ୍ରଭାବ ଏହା ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଆଚରଣକୁ ତାହା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା କିମ୍ବା ନାମକରଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଆଚରଣକୁ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରାଯାଏ । ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସଂସ୍ଥାର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

16. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରହୀ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ, ଯାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ପରିଚୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ଯାହା ଏକ ମାଧ୍ୟମର ପରିଣାମ ହୋଇନପାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଜଣେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣକାରୀ, ଖୁଚୁରା ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପାଇକାରୀ ଯୋଗାଣକାରୀ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିବଦଳରେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ ସହିତ କାରବାର କରନ୍ତି । ଏଭଳି 'ମଧ୍ୟସ୍ଥଜନ' ମାନଙ୍କୁ ବେଳେବେଳେ 'ପ୍ରତିନିଧି' ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ବାସ୍ତବରେ ସେମାନେ ନିର୍ମାତା କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଅଧିକୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି, କିମ୍ବା 'ଉତ୍ପାଦ' ର ବିତରକ ହୋଇଥାନ୍ତି, [ସମ୍ଭବତଃ ଏକ 'ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ' କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ] । ଏଭଳି 'ପ୍ରତିନିଧିମାନେ' ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ହୋଇପାରନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ତରଫରୁ ମୁଖିଆ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ ନିର୍ମାତା କିମ୍ବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି ଯେପରି ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ବିଫଳତା ପାଇଁ ହୋଇପାରନ୍ତି, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଚୁକ୍ତିନାମା-ସେ ଯୋଗାଣକାରୀ, ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ-ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ସହିତ ମିଥ୍ୟା ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିବା ପକ୍ଷକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରନ୍ତୁ। ୱାରେଣ୍ଟି/ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା ଏପରିକି ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ କରୁଥିବା କିମ୍ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ/ମାଧ୍ୟମରେ ସେବା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଦାୟିତ୍ୱ ହେତୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କିମ୍ବା କଷ୍ଟଦାୟକ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ମାତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ଯାହାକୁ ସେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି, ଏବଂ ତେଣୁ ମୁଖିଆ, ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ନୁହେଁ, ଯିଏ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟୀ । ଆହୁରି, ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା ଅର୍ଥ ସ୍ୱାଧୀନ

ଠିକାଦାରଙ୍କର ହେବ, ତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିବା ପକ୍ଷର ନୁହେଁ ।ତାଙ୍କର ଦେବାଳିଆପଣ କିମ୍ବା ପରିସମାପ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଅର୍ଥ ଏପରି ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶ ହେବ । ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି 'ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଫେରସ୍ତ' ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ହୋଇପାରେ । ଆଇନଗତ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଦ୍ୱନ୍ଦ ଏଡ଼ାଇବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯାହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ 'କ୍ରେତା' ର କାର୍ଯ୍ୟ-ଜଣେ 'ପ୍ରତିନିଧି' ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ-ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ 'ମଧ୍ୟସ୍ଥଜନ' ର କାର୍ଯ୍ୟ, ଏବଂ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନର ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିଛି । ଦୁଇ ସ୍ତରୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନେଣଦେଣ ଫଳରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମୁଖିଆ -ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ବିନା, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଏକ ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା/ରାଜିନାମା ହୋଇପାରେ ।

17. ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୪ର ଧାରା (d) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାରବାର ମୁଖିଆଙ୍କ ହିସାବରେ ଥିବାରୁ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଖିଆଙ୍କୁ ଖାତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ । ପ୍ରତିନିଧି ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଖିଆଙ୍କ ଠାରୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । କୌଣସି ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ପକ୍ଷ ନିଜ ପାଇଁ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ କି ନାହିଁ, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ନା ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଯଦି ପକ୍ଷ ନିଜ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ସମ୍ଭବ କରିବା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ କ୍ରେତା, କିମ୍ବା ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନୁହେଁ । ଏହା ସେତେବେଳେ ମଧ ସତ୍ୟ ହେବ ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରେତା ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବାର ଶୈଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଆମେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଖିଆ -ପ୍ରତିନିଧି ସମ୍ପର୍କରୁ ପୃଥକ କରିବୁ ।

18. ସଂପ୍ରତି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ । ଭାରତୀୟ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଅଧିନିୟମ, 1885[19] ର ଧାରା 4 ଅଧୀନରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦୂରସଂଚାର ବିଭାଗ[20] ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଉପରୋକ୍ତ ଟିକସଦାତାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ମଣ୍ଡଳରେ ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପତ୍ରର

---

[19] ସଂକ୍ଷେପରେ '1885 ଅଧିନିୟମ', ।

[20] ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଡିଓଟି'

ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଏବଂ ଡିଓଟି ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦୂରସଂଚାର ନିୟାମକ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ[21] ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ପରିଚାଳକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା ବୈଧାନିକ ଅନୁପାଳନ ଆଧାରରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ସହ କାରବାରରେ ସେମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟବସାୟିକ ଆଦର୍ଶକୁ ଚୟନ

କରିବାର ବ୍ୟାପକ ଉଦାରତା ରହିଛି । ଟେଲିକମ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଆଦର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ, ବ୍ୟବହାରକାରୀମାନେ ପ୍ରାପ୍ତିପରେ ଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରିପେଡ୍ ସଂଯୋଗର ଲାଭ ଉଠାଇପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଆମେ କେବଳ ପ୍ରାକ୍ -ଦେୟ ଢାଞ୍ଚା ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡିତ ।

19. ପ୍ରାକ୍-ଦେୟ ବ୍ୟବସାୟ ଢାଞ୍ଚା ଅଧୀନରେ, ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସେବା ପାଇଁ ଆଗୁଆ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଯାହା ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କଠାରୁ ରିଚାର୍ଜ ଭାଉଚର୍ କିମ୍ବା ଟପ୍-ଅପ୍ କାର୍ଡ କ୍ରୟ କରି କରାଯାଇପାରିବ । ଏକ ନୂତନ ପ୍ରାକ୍-ଦେୟ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ, ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀମାନେ ଏକ କିଟ୍ କିଣନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ ପ୍ୟାକ୍ କୁହାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟ ମୋବାଇଲ୍ କାର୍ଡ[22] ଥାଏ, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ସିମ୍ କାର୍ଡ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା, ଏବଂ ଟେଲିକମ୍ ସେବା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ କୁପନ୍ କିଣିବାକୁ ପଡିଥାଏ ।[22]

20. ଟିକସଦାତାମାନେ ଅନେକ ପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ଅଧିକୃତ କିମ୍ବା ବିତରଣ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି, ଯାହାର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ । ଟିକସଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ କିଟ୍ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନଙ୍କୁ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟର ରିଚାର୍ଜ୍ ଭାଉଚର୍ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି।ପ୍ୟାକେଟରେ ଥିବା ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ରିହାତି ଦିଆଯାଏ । ଏହି ରିହାତି, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଆଧାରରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 194-Hର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି' ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ରାଜସ୍ୱ ନିବେଦନ କରେ ଯେ ଅଧିକୃତ/ବିତରକଙ୍କ ହାତରେ 'ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ' ଏବଂ 'ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ' ମଧ୍ୟରେ 'କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି' ପ୍ରକୃତିର ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି ଅଧିକୃତ/ବିତରକଙ୍କ ଆୟ, ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଅଧିକୃତ /ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ, ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରକୃତିର, ଏବଂ ତେଣୁ, ଟିକସଦାତାମାନେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ଦାୟୀ ।

---

21 ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଟ୍ରାଇ'

22 ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସିମ କାର୍ଡ'

ଭାରତୀ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ) ବନାମ ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

21. ଏହି ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ଆମେ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଚୁକ୍ତିର କେତେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ପାଠ କରାଯାଏ[23]:

<u>**ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ**</u>

> ଅଧିକୃତ ଭାବେ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ ବିଏମଏଲକୁ ଅନୁରୋଧ କରିସାରିଛି ଏବଂ ପ୍ରି-ପେଡ ସେବାର ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ "ମ୍ୟାଜିକ" ପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାମରେ ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିର ନିୟମ ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ ସହିତ ଏକ ଅଧିକୃତ ହେବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିସାରିଛି । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି, ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିଛି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ବିଏମଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ରହିଛି ।
>
> xx xx xx
>
> A. ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବୁଝାଯାଉଛି ଯେ ଏହି ରାଜିନାମା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିକୁ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବିପଣନ ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହି ରାଜିନାମା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିକୁ କୌଣସି ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ (ମାନ)ଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବଜାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତେବେ ସିଧାସଳଖ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବିପଣନ କରିବା ପାଇଁ ବିଏମଏଲ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ନିଜର ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥାଏ ।
>
> xx xx xx

[23] ଟିକସଦାତା ଭୋଡାଫୋନ୍ ଆଇଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବରୁ ଭୋଡାଫୋନ୍ ମୋବାଇଲ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ଏବଂ ଆଇଡିଆ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ୍ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୋଡାଫୋନ୍ ଆଇଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜିନାମା କିଛି ଭିନ୍ନ |ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ବିସ୍ତୃତି ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଆମେ ଉକ୍ତ ଧାରାଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃ ଉତ୍ପନ୍ନ କରୁନାହୁଁ ।

2.1 ଏହି ରାଜିନାମାର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି ବିଏମଏଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମକୁ ଏହାର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଥାଏ, ଯାହା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ବିପଣନ କରିଥାଏ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏତତଦ୍ୱାରା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥାଏ ।

XX XX XX

2.3 ପକ୍ଷମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବାଗୁଡିକର ଖୁଚୁରା ପ୍ରଚାର ଏବଂ ବିପଣନ ପାଇଁ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଆଉଟଲେଟ୍ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ଭାବରେ ଉଚିତ ଏବଂ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଆଉଟ୍ଲେଟ୍ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବି. ଏମ୍. ଏଲ୍. ର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିର ନିୟମ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ଯ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

2.4 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ସେବାର ବ୍ୟବସାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ଏବଂ ଏକ ନିରନ୍ତର ବିସ୍ତାରଶୀଳ ବଜାରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ ଏହି ରାଜିନାମାର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦାନକାରୀ କିମ୍ବା କୌଣସି ସମାନ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଏହି ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବ ନାହିଁ ।

XX XX XX

3.1 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ନିର୍ଭରତା ଦିଏ ଏବଂ ନିବେଦନ କରେ ଯେ:

(a) ଏହାର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୈଧାନିକ, ନିୟାମକ ଏବଂ ପୌରପାଳିକା ଅନୁମତି, ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ, ଏହି ଚୁକ୍ତିରେ ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

(b) ଏହା ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର

ପରିଚାଳନାରେ ସମସ୍ତ ଆଇନର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ନିୟମ ପାଳନ କରିଥାଏ ।

3.2 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଆଚରଣରେ ଆଇନ, ନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମାବଳୀର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ଅଣ-ଅନୁପାଳନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏକ ବୈଧାନିକ, ନିୟାମକ କିମ୍ବା ପୌର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିଶେଷ କରି ଏହି ରାଜିନାମାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମଏଲକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବ ଏବଂ କ୍ଷତି ପୂରଣ କରିବ ।

xx xx xx

4.1 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବଜାୟ ରଖିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଜର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରୟାସର ଉପଯୋଗ କରିବ ଏବଂ ସର୍ବଦା ଉଭୟ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଏବଂ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

4.2 ଖଣ୍ଡ 2.4 ଅନୁଯାୟୀ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବି. ଏମ୍. ଏଲ୍. ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଜକୁ ଜଡିତ କରିବେ ନାହିଁ। ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରିବା ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ଏକ ଭୌତିକ ଦାୟିତ୍ୱ ।

xx xx xx

4.4 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍, ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ, ସମୟ ସମୟରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଏମଏଲର ନୀତିକୁ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ପାଳନ କରିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସମୟ ସମୟରେ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ସେବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଦର କରିବେ ନାହିଁ ।

4.5 ଏହି ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ବିପଣନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ଏବଂ ଦରମା ସମେତ ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ଦେୟ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ଏକମାତ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ହେବ ।

4.6 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯଦି ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ, ଆସବାବପତ୍ର, ଫିକ୍ସଚର୍ ଏବଂ ଏୟାର କଣ୍ଡିସନିଂ ଉପକରଣ, ଫ୍ୟାକ୍ସ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସଂଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇବା ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ନବୀକରଣର ମୂଲ୍ୟ କେବଳ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯିବ ।

4.7 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ବିଏମଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଅପ୍ ପ୍ୟାକ୍ ଏବଂ ରିଚାର୍ଜ କୁପନର ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଅନ୍ତି ।

4.8 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଚାହିଦାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବାଗୁଡିକର ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ନିଜର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ପ୍ରୟାସର ଉପଯୋଗ କରିବ । ସେବା ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ କାର୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସମୟରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜଙ୍କୁ କୌଣସି ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ କିମ୍ବା ସ୍ୱାର୍ଥ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହିପରି କାର୍ଡରେ ସମସ୍ତ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ, ମାଲିକାନା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ସର୍ବଦା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ସହିତ ନିହିତ ହେବ ।

4.9 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହାର ଲେଖା ଅଭିଯାନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ (ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ଯାହା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ଟ୍ରେଡ୍ ନାମ ଧାରଣ କରେ) ପାଇଁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ପାଇଁ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଠାରୁ ପୂର୍ବ ଲିଖିତ ଅନୁମୋଦନ ମାଗିବ । ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଏପରି ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଅଂଶୀଦାର

କରିବ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ରାଜି ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟୟର କୌଣସି ଅଂଶ ଏବଂ ଏହାର ଅନୁପାତ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ।

4.10 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିସରରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଅପ୍ କିଟ୍, ରିଚାର୍ଜ କାର୍ଡ ଏବଂ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଏବଂ ଦାୟୀ ରହିବେ । ବିଏମ୍ଏଲ୍ କୌଣସି କ୍ଷତି, ଚୋରି କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀର ହାନି ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମ୍ଏଲ୍ କୁ କୌଣସି କ୍ଷତି, ଚୋରି କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀର ହାନି କାରଣରୁ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ କ୍ଷତି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବ, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

XX XX XX

4.12 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଖଣ୍ଡ 4.10 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜିନିଷ ଗୁଡିକୁ ବୀମା କୃତ କରିବା ଏବଂ ରଖିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ, ଚୋରି, ସନ୍ଧି ଚୋରି ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ କୌଣସି କ୍ଷତି କିମ୍ବା କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ହେବ ।

XX XX XX

4.14 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା/ଚୁକ୍ତିନାମା ଫର୍ମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଫର୍ମ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ଏହି ଫର୍ମରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ପାଇବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଫର୍ମକୁ ଏହାର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ରେକର୍ଡ ପାଇଁ ବିଏମଏଲକୁ ପଠାଇବ ।

XX XX XX

5.1 ସମୟ ସମୟରେ, ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ର ସର୍ବନିମ୍ନ ସଦସ୍ୟତା, ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବଜାର ବିକାଶ ଏବଂ ବଜାର ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସମୀକ୍ଷା କରିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସଫଳତା ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ଏକ

ଭୌତିକ ଦାୟିତ୍ୱ ।

XX XX XX

6.2 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବ ଯାହାର ତାଲିମ ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ।

XX XX XX

8.1 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ପାଇଁ ଦେୟ ସମୟ ସମୟରେ ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ । ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ନିଜସ୍ୱ ବିବେଚନାର ଆଧାରରେ ଏହି ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଦରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ଏହାକୁ ବିତରକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯିବ ।

XX XX XX

8.3 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସହ ଜଡିତ ଚୁକ୍ତି କାରବାର ସହିତ କିମ୍ବା ସେଥିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ହେବ ।

XX XX XX

10.1 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ ସେବା ଏବଂ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ସମସ୍ତ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ, ବାଣିଜ୍ୟ ନାମ କିମ୍ବା ଚିହ୍ନ ଏବଂ ସ୍ଲୋଗାନ, ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, ବିଏମ୍ଏଲ୍ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଅନୁବନ୍ଧିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ଗଠନ କରେ, ଏବଂ ବିଏମଏଲ୍ ର ସେବାଗୁଡିକର ପ୍ରଚାର ଏବଂ ବିପଣନ ଯଥାସ୍ଥିତି ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ବ୍ୟତୀତ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କୌଣସି ସମୟରେ ବିଏମଏଲ କିମ୍ବା ଏହାର ଅନୁବନ୍ଧିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସେବା କିମ୍ବା ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଏମଏଲ କିମ୍ବା ଏହିପରି ଅନୁବନ୍ଧିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟକ ନାମର ଅଧିକାରରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବ ନାହିଁ ।

XX XX XX

11.2 ଏହି ରାଜିନାମାର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମଏଲ୍ ର ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ,

ଲୋଗୋ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମ କେବଳ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅଧିକୃତ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମର ବ୍ୟବହାର ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହେବ । ଏଠାରେ କୌଣସି ଜିନିଷ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କୁ ଏପରି ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ନାମରେ କୌଣସି ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଦେବ ନାହିଁ, ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହେବା ଘଟଣାରେ, ଯଦିଓ କରାଯାଏ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ଏପରି ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ତୁରନ୍ତ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ ସହିତ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ପଦବୀ ସଂଲଗ୍ନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

11.3 ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ରାଜିନାମା ବଳବତ୍ତର ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ପରେ ନୁହେଁ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ନିଜକୁ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଜଣେ ପ୍ରାଧିକୃତ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଭାବେ ପରିଚୟ ଦେଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମକୁ ଏହାର ମାଲିକାନା ନାମ/କର୍ପୋରେଟ୍/ଭାଗିଦାରୀ ନାମର ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଏକ ସହଯୋଗୀ ସଂସ୍ଥା ।

XX XX XX

11.5 ବିଏମଏଲ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ଆଉଟଲେଟ୍ (ଗୁଡ଼ିକ) ରେ ରଖାଯିବାକୁ ଥିବା ସାଇନ ବୋର୍ଡରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବାକୁ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମେମୋ/କିମ୍ବା ଅଫିସିଆଲ୍ ବ୍ୟାବସାୟିକ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କୁ ଏହାର ଲୋଗୋ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବ । ତଥାପି, ଟ୍ରେଡମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ନାମ ସହିତ ଜଡିତ ବୌଦ୍ଧିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ବିଏମଏଲର ଏକମାତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଏବଂ ରହିବ ।

XX XX XX

14.1 ଏହି ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା

କରାଯାଇଥିବା ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭର କ୍ଷତି ପାଇଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ, ନିବେଶ, ଲିଜ୍, ପୁଞ୍ଜି ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା କାରଣରୁ କୌଣସି ଦାବି କରିବା ସମେତ କିନ୍ତୁ ସୀମିତ ନୁହେଁ, ଯେକୌଣସି କାରଣରୁ ଏହି ରାଜିନାମାର ସମାପ୍ତି କାରଣରୁ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଏହି ରାଜିନାମାର ସମାପ୍ତି ପରେ ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିକୁ କୌଣସି କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

14.2 ରାଜିନାମାର ସମାପ୍ତିର କୌଣସି ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏପରି ସୂଚନାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମାପ୍ତିର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବ ଯାହା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ର ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ସୁସଂଗତ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମଏଲର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କିମ୍ବା ସଦ୍ଭାବନା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ହିତକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ କରିବ ନାହିଁ ।

14.3 କୌଣସି କାରଣରୁ ଏହି ରାଜିନାମା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମଏଲର ପ୍ରାଧିକୃତ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେବେ ଏବଂ ଏପରି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ, ଯାହା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ କିମ୍ବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣା କରିପାରେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ତୁରନ୍ତ ସମସ୍ତ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଚିହ୍ନ, ଶବ୍ଦ, ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଏବଂ ବିଏମଏଲ ସହିତ ଜଡିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱକୁ ଅପସାରଣ କରିବ । ଯଦି ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ମାନିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ପରିସରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଚିହ୍ନ, ଲୋଗୋ, ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ (ଏସ୍ଆଇସି), ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ବିଏମ୍ଏଲ୍ ସହିତ ଜଡିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧି ବିନା ବାଧକରେ ଅପସାରଣ କରିବ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମ୍ଏଲ୍ କୁ ସେଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

14.4 ଏହି ରାଜିନାମାର ସମାପ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହି ରାଜିନାମା ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ସାମଗ୍ରୀ, ବିପଣନ ସହାୟତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗୋପନୀୟ ସୂଚନା ସମାପ୍ତ ହେବାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବିଏମଏଲକୁ ଫେରିବ ।

14.5 ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସହମତ ଯେ ସେବା ଏବଂ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସଦ୍ଭାବନା ବିଏମ୍ ଏଲ୍ ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ବିକାଶ,

ଭାରତୀ ସେଲ୍ୟୁଲାର ଲିମିଟେଡ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀ ଏୟାରଟେଲ ଲିମିଟେଡ) ବନାମ ସହକାରୀ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମଣ୍ଡଳ 57, କୋଲକାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟାସ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି ଜ୍ଞାନ ସହିତ କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13 ଅନୁଯାୟୀ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରେ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ଏହି ରାଜିନାମାର ସମାପ୍ତି ପରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ କୁ ଗ୍ରାହକ ଅଧିଗ୍ରହଣ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷତିପୂରଣ, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମାପ୍ତି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସମାପ୍ତି ଦେୟ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ବାଧ ହେବ ନାହିଁ ।

xx xx xx

16.1 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବୁଝିଥାଏ ଯେ ଏହା ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମାଲିକାନାଧୀନ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଏହି ରାଜିନାମା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍, ଏହାର କର୍ମଚାରୀ, ସହଯୋଗୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଏମଏଲର କର୍ମଚାରୀ, ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ପରିଣତ କରେ ନାହିଁ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ପାଖରେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କିମ୍ବା ନାମରେ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ କୁ ବାଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ । ଯଦି ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍, ଏହାର କର୍ମଚାରୀ, ସହଯୋଗୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ର କର୍ମଚାରୀ, ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଦାବି କରନ୍ତି, ତେବେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଭୋଗୁଥିବା କୌଣସି/ସମସ୍ତ କ୍ଷତି, ଖର୍ଚ୍ଚ, କ୍ଷତି, ଫଳସ୍ୱରୂପ କ୍ଷତି ସମେତ ତୁରନ୍ତ ଭରଣା କରିବ ।

16.2 ଏହା ବୁଝାଯାଏ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ କେବଳ ମୁଖିଆ ରୁ ମୁଖିଆ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏହି ରାଜିନାମାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଧାରରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ର ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଅଧିନିୟମ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର, କ୍ଷମତା କିମ୍ବା କ୍ଷମତା ହାସଲ କରିବ ନାହିଁ । ଚୁକ୍ତିରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ବିଏମ୍‌ଏଲ୍ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପର୍କ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଭାଗିଦାରୀ ଇତ୍ୟାଦି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କିମ୍ବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

16.3 ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ବିଏମଏଲ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ କାର୍ଡ ଏବଂ/କିମ୍ବା ରିଚାର୍ଜ କୁପନ୍ ଗ୍ରହଣ/ଆଦେଶ କରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବଜାର ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଏମଏଲ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

xx xx xx

22. ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ପ୍ରିପେଡ୍ ସେବାର ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଆଉଟଲେଟ୍ କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଆଉଟଲେଟ୍ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରହଣ ନକରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ସମୟରେ ବୈଧାନିକ, ନିୟାମକ ଏବଂ ପୌର ଅନୁମତି ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ହେତୁ ଏକ ବୈଧାନିକ, ନିୟାମକ କିମ୍ବା ପୌର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେତୁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ, ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂର୍ତ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ପଡିବ । ଏପରି କରିବା ସମୟରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମତି ଦେବେ ଏବଂ ପାଳନ କରିବେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ମଜୁରୀ ସମେତ ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ଦେୟ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଯଦି ଏହା ଇଚ୍ଛା କରେ, ତେବେ ଟିକସଦାତା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିରେ ଆସବାବପତ୍ର, ଏୟାର କଣ୍ଡିସନିଂ ଉପକରଣ ଆଦିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ କହିପାରିବେ । ଏହିପରି ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ବିତରଣର ମୂଲ୍ୟ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯିବ ।

23. ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ବଜାରର ଅବଶ୍ୟକତେ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ପ୍ରିପେଡ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ ପ୍ୟାକ ଏବଂ ରିଚାର୍ଜ କୁପନ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ପଡିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ସମୟ ସମୟରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବେ । କୌଣସି ସମୟରେ, ପ୍ରିପେଡ କାର୍ଡ଼ରେ ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । କାର୍ଡ଼ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ଟିକସଦତ୍ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଏକାକୀ ପ୍ରିପେଡ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ କିଟ୍, ରିଚାର୍ଜ କାର୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଏବଂ

ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ । ପ୍ରିପେଡ କୁପନ/ ଷ୍ଟାର୍ଟର କିଟ୍ ଗୁଡିକର କୌଣସି କ୍ଷତି, ଚୋରି କିମ୍ବା ହାନି ପାଇଁ ଟିକସଦାତା ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ହୋଇଥିବା କୌଣସି କ୍ଷତି ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ପ୍ରିପେଡ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ କିଟ୍/ ରିଚାର୍ଜ କୁପନର ବୀମା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ, ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ, ଚୋରି ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ କୌଣସି କ୍ଷତି କିମ୍ବା ହାନି ହେଲେ ତାହା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କର ହେବ ।

24. ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହେବାପରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି / ବିତରକ ସୂଚନାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମାପ୍ତିର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବେ । ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି /ବିତରକ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନମୂଳକ ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ ଦିନ ଫେରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସମାପ୍ତି ସମୟରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି / ବିତରକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ ଲାଭଜନିତ କ୍ଷତି କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଲାଭ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟୟ ବାବଦରେ କ୍ଷତି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଟିକସଦାତା ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ।

25. ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ବଜାର ବିକାଶ ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପ୍ରିପେଡ୍ ସେବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସଦସ୍ୟତା/ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବେ, ଯେଉଁମାନେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନକ ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିମ ନେଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଫର୍ମରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ପାଇବା ପରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା/ଚୁକ୍ତିନାମା ଫର୍ମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଫର୍ମ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ । ଏହି ଫର୍ମଗୁଡିକ, ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ପରେ, ଏହାର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ରେକର୍ଡ ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ପଠାଯିବ ।

26. ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ପାଇଁ ଦେୟ ସମୟ ସମୟରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ । ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମୟରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ହାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ହେବ । ରାଜିନାମା ସହ ଜଡ଼ିତ କାରବାର କିମ୍ବା ସେଥିରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ହେବ ।

27. ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନ ହୁଅନ୍ତୁ, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଟ୍ରେଡମାର୍କ, ଲୋଗୋ, ଟ୍ରେଡ ନାମ କିମ୍ବା ଚିହ୍ନଟ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ସ୍ଲୋଗାନ, ଟିକସଦାତା କିମ୍ବା ଅନୁବନ୍ଧିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି । ଏହିପରି ମାର୍କ, ଲୋଗୋ ଇତ୍ୟାଦି ର ବ୍ୟବହାର

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହେବ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ବଳବତ୍ତର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ତା 'ପରେ ନୁହେଁ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ନିଜକୁ ଏକ ପ୍ରାଧିକୃତ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଭାବରେ ପରିଚୟ ଦେବେ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ମାଲିକାନା ନାମ/କର୍ପୋରେଟ୍/ଭାଗିଦାରୀ ନାମ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଂଶ ଭାବରେ ଟ୍ରେଡ୍ ମାର୍କ, ଲୋଗୋ, ଟ୍ରେଡ୍ ନାମ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଏହାର ଦୋକାନର ପାର୍ଶ୍ୱ ଦ୍ୱାରରେ ଏବଂ ଏହାର ମେମୋ ଏବଂ ଅଫିସିଆଲ୍ ବ୍ୟବସାୟିକ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଆଉଟଲେଟରୁ ପ୍ରଭାବିତ ସେବା ପ୍ରତି ଏହାର ଲୋଗୋ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହକଦାର ।

28. ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆର୍ଥିକ ଢାଞ୍ଚାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ, ଏହା ଏକ ସ୍ୱୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଯେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନଙ୍କୁ ସିମ୍ କାର୍ଡ, ରିଚାର୍ଜ ଭାଉଚର୍, ଟପ୍-ଅପ୍ କାର୍ଡ, ଇ-ଟପ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଥିବା ସ୍ୱାଗତ କିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଆଗୁଆ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟଟି ଏକ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରିପେଡ୍ ସେବା ଉତ୍ପାଦ ପ୍ୟାକ୍ ଉପରେ ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଏହିପରି ରିହାତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ, ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ପ୍ରକୃତ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରିପେଡ୍ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଉଥିବା ସମୟେରେ ଏବଂ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ପ୍ୟାକ୍ ଉପରେ ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଯେକୌଣସି ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରିପେଡ୍ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଥିଲେ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ତାଙ୍କର ଲାଭ/ଆୟ ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି ।

29. ରାଜସ୍ୱ ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ପ୍ରିପେଡ୍ ସିମ୍ କାର୍ଡ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରଣର ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ କିମ୍ବା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବଦା ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହିବ । ଏହା ଠିକ୍, କିନ୍ତୁ ଏହା ସମାନ ଭାବରେ ସତ୍ୟ ଯେ ଏହା ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସର ଏକ ଆଦେଶ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତା । ପ୍ରକୃତରେ, ସିମ୍ କାର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ଏବଂ ଏହାର ଦଖଲକୁ ଶେଷ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ ସେବା ପାଇବା ପାଇଁ ନିଜ ଫୋନରେ ସିମ୍ କାର୍ଡ ଲଗାଇଥିବା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ସେହିଭଳି, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ପୋଷ୍ଟ-ପେଡ୍ ଗ୍ରାହକ/ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରନ୍ତି ଯାହା ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଦେଶ । ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଦାୟିତ୍ୱ, ସମ୍ପର୍କର ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଚରିତ୍ର କିମ୍ବା ମୁଖିଆଙ୍କ ହିସାବରେ କରାଯାଉଥିବା ବ୍ୟବସାୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ନାହିଁ ।

30. ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକମାନେ ଯେତେବେଳେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଶେଷ-

ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପ୍ରିପେଡ୍ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଲାଭରେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନେ ଯେଉଁ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦକୁ 'ଗ୍ରହଣ' କରିଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯଦିଓ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର କିମ୍ବା ବୁଝାମଣା କରାଯାଇଥାଏ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ବିଚାର ମଧ୍ୟରେ ରହିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ ।

31. ଏହା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ ଯେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ କାଟିବାକୁ ପଡିବ । ଏପରି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ରାଜସ୍ୱ ଏହା ଉପରେ ଜୋର ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବା ଉଚିତ, ମୁଦ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ନୁହେଁ । ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍, କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆୟ ଜମା ହେବା ସମୟରେ, ଯାହା ଆଗରୁ ଆସିଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ସନ୍ଦର୍ଭରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆୟ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଜମା କରାଯାଏ ଯେତେବେଳେ ସେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପ୍ରିପେଡ୍ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି । ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆୟ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ତଦନୁସାରେ, ଟିକସଦାତା, କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ କିମ୍ବା ଦଲାଲି ମାଧ୍ୟମରେ ଆୟ ସହିତ ଦେୟ କିମ୍ବା ଜମା କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ପଡିବ ।

32. ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ, ରାଜସ୍ୱ "ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ", ଅର୍ଥାତ୍ 'ମୁଖିଆଙ୍କ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛି।ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଯଦି ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ/ଶେଷ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ/ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ଆୟ ଆକାରରେ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବା ଆବଶ୍ୟକ କରିବ କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ ଟିକସ କାଟିବା

ବିଷୟ ଅଟେ । ତର୍କର ସମର୍ଥନରେ, ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍*** (ଉପୋରୋକ୍ତ) ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି ।

33. ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍*** (ଉପୋରୋକ୍ତ) ର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନ ବନ୍ଦର ପରିବହନ ସଂଘ[24] ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ନିୟମ/ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା । ଆଇଏଟିଏ ଏକ ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ, ଏବଂ ଏକ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥା ନିଜ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ନେଇପାରିବ, ତାହା ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କ ଟିକେଟ୍ ମୂଳ ଭଡ଼ାଠାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବ, କିନ୍ତୁ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବେସାମରିକ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାସେଞ୍ଜର ସେଲ୍ସ ଏଜେନ୍ସି ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ[25] ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଯାହା ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧି ଅନ୍ୟ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସେବା ସହିତ କେଉଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରି କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବ ।[25] ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଆଇଏଟିଏ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ସୀମା ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବାର ପାରିଶ୍ରମିକ ଭାବେ ଏହାର ସେବା ପାଇଁ ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରି ଉପରେ 7 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । 7 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପରେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିଥିଲେ । ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ବ୍ୟତୀତ, ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଟିକେଟ୍ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ/ଅନୁପୁରକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର ଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ/ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା ତାହା ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଲିଂ ଏବଂ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଯୋଜନା (ବିଏସପି) କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଆଇଏଟିଏ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଏସପି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁପ୍ରଚାଳନ ତୁଳନାରେ ଦେୟ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା ଏବଂ ବିମାନ ଟିକେଟ ବିକ୍ରି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏକ ମଞ୍ଚ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ।

33.1 ଏହି ଅଦାଲତ ବିଏସପି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆର୍ଥିକ ତଥ୍ୟ ଗଚ୍ଛିତ ଥିଲା । ବିଏସପି ଏକାଧିକ କାରବାରରୁ ତଥ୍ୟ ଏକତ୍ରୀକୃତ କରିଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ୱିମାସିକ କିମ୍ବା ମାସରେ

---

[24] ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଆଇଏଟିଏ'

[25] ସଂକ୍ଷେପରେ 'ପିଏସଏ'

ଦୁଇଥର ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥା/ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଟ୍ରାଭେଲ ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

33.2 ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ[26] ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ୱର ତର୍କରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏୟାରଲାଇନ୍ସ/ବିମାନ ପରିବହନ, ଅତିରିକ୍ତ/ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ଅର୍ଜିତ ପରିମାଣକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ବିଏସପିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ଆୟ ଉପରେ, ଅଧିନିୟମ 194-H ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବା ପାଇଁ ପହଞ୍ଚନ୍ତି । ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବୁଝାଯାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ତର୍ଜମା କରିବା କଷ୍ଟକର ନୁହେଁ । [26]

33.3 ତେଣୁ, ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବିବାଦରେ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ଟିକସଦାତାମାନେ ଅତିରିକ୍ତ/ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ଦାୟିତ୍ୱକୁ ନେଇ ବିବାଦ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଏହି ରାୟ ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକ, ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ମୁଖିଆ ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଇଂଲଣ୍ଡର ହାଲସବୁରିର[27] ଆଇନରେ ଆଇନର ବିବୃତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଲେଖା ଯାଇଛି:

> "ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକ ଏବଂ ମୁଖିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଏହିପରି କୁହାଯାଇପାରେ: ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ଜଣେ ମୁଖିଆଙ୍କ ରହିଛି କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟଟି କିପରି କରାଯିବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ଜଣେ ମାଲିକର ରହିଛି ।"

---

[26] ଉପରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ 7 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ପାରିଶ୍ରମିକ (ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ପାରିଶ୍ରମିକ) ଉପରେ ଧାରା 194-H ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିଥିଲେ।ଏହି ବିବାଦ କେବଳ ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ପାରିଶ୍ରମିକ (ଅନୁରୂପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ପାରିଶ୍ରମିକ) ଉପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ପାଇଁ ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଦାୟୀ କି ନାହିଁ ତାହା ସହିତ ଜଡିତ ।

[27] ଖଣ୍ଡ. 22,ପୃ. 113, ¶192 ଏବଂ ଖଣ୍ଡ। 1, ପୃ.193, ଧାରା 345।

xx xx xx

"ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିକୁ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଜଣେ ସେବକ ଠାରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା କରିବାକୁ ହେବ । ଜଣେ ସେବକ ତାଙ୍କ ମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ; ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର କୌଣସି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ହସ୍ତକ୍ଷେପରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ଏବଂ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫଳାଫଳ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ସେହି ଫଳାଫଳ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ନିଜ ଉପାୟ ନିୟୋଜିତ କରନ୍ତି । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଧି ସମ୍ମତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଏହାର ପ୍ରୟୋଗରେ ମୁଖିଆଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଅଧୀନରେ ନୁହେଁ । ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ଯେପରିକି ଜଣେ ସେବକ ନୁହଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଜଣେ ସେବକ ସାଧାରଣତଃ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାଲିକଙ୍କ ନିହିତ ପ୍ରତିନିଧି, ସେବକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିମ୍ବା ପଦବୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାର ସ୍ଥିତି । "

34. ଆମେ ଏହି ଅଧିନିୟମ 194-Hର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରିଛୁ, ଯାହା ଅଧିନିୟମ 204ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ଦେୟ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି' ଉପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ, ଏବଂ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସେତେବେଳେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ[28] ଦ୍ୱାରା ଆୟ ଜମା କିମ୍ବା ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥାଏ । ଅଧିନିୟମ 194-H ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ରେ ବ୍ୟବହୃତ "ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ "ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି" ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବାର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଦେୟ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମୂଳ-ଦାତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧି-ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ କରାଯାଏ । ତଥାପି, ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ଛାଡ଼କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସତ୍ୟ/ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାରବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ଟିକସଦାତା ଆୟ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି

[28] *ରାୟର* 5 ଦେଖନ୍ତୁ।

ନୁହଁନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ସେ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଟିକସଦାତା କୌଣସି ଆୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜମା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମ 194-H ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i), "ପରୋକ୍ଷ" ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି, ଟିକସଦାତା ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରେ ନାହିଁ । "ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ" ଶବ୍ଦଟି ମଧ୍ୟ ଏକ ବାଧ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଟିକସ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ବିବିଧ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ, ଯଦ୍ୟପି ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମ 194-Hରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ପୂରଣ ହୁଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । ଏହି ନୀତି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁପାଳନକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ନାହିଁ ।

35. ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସ । ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହଜ ହେବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ । ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବା ଏବଂ ଜମା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ଫାଙ୍କିବା ଏବଂ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିଥାଏ । ଏହା ଟିକସ ଆଧାରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିଥାଏ। ତେବେ, ଜଣେ ଟିକସଦାତା ଭାବେ କର ଆଦାୟକାରୀ ତାଙ୍କ ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ଦେଉନାହାନ୍ତି, ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟଥା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଟିକସ କଟାଯାଏ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବାରେ ବିଫଳତା ଜଣେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁତର ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ-ଦଣ୍ଡାତ୍ମକ ପରିଣାମ ଆଣିଥାଏ । ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାଟକୁ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଏବଂ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଛନ୍ଦିବା ଭାବରେ କିମ୍ବା ସୁଯୋଗ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ନୁହେଁ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ଆଇନଗତ କିମ୍ବା ବାସ୍ତବ ସନ୍ଦେହ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଆକଳନକାରୀ ସନ୍ଦେହଜନକ ଦଣ୍ଡ[29] ବିରୋଧରେ ଅନୁମାନର ମତବାଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବେ । ଉକ୍ତ ମତବାଦ ଲାଗୁ କରାଯିବା[30] ଉଚିତ କି ଉଚିତ ନୁହେଁ, ତାହା ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅତୀତର

---

[29] *ଦେଖନ୍ତୁ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ* ବନାମ *ସୁନୀଲ କୃଷ୍ଣ ଖୈତାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* [2022] 18 ଏସସିଆର 987 :(2023) 2 ଏସ. ସି. ସି. 643.ତେବେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସନ୍ଦେହଜନକ ଦଣ୍ଡ ବିରୋଧରେ ଅନୁମାନର ମତବାଦ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ। ଟିକସଦାତାମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମ 194-ଏଚ ଅଧୀନରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିଥିଲେ, ଯଦିଓ କେଉଁ ପରିମାଣ ଉପରେ ଟିକସ କଟାଯାଉଥିଲା ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ।ଆଇନଗତ ମତ ଆଧାରରେ ସେମାନେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ।

[30] ଏଥିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କିମ୍ବା ପିଛିଲା ପ୍ରୟୋଗର ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ।

ଅଭ୍ୟାସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯେତେବେଳେ ମାଲିମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅସୁବିଧାକୁ ଏଡାଇବାକୁ ଯାଇ ଭିନ୍ନ ମତ ଦେଖାଯାଇଥାଏ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ[31] ମତାମତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ପରିପତ୍ର ଆଦେଶ ଜାରି କରି ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରିବା ଉଚିତ । ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଟିକସ ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜସ୍ୱର ଏକ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ/ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ମକଦ୍ଦମା ହ୍ରାସ କରିବା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ/ପରିପତ୍ର ଆଦେଶ, ଯଦି ଏବଂ କେତେବେଳେ ଜାରି କରାଯାଏ, ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ-ଦାୟିତ୍ୱକୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ ।

36. ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କଥା ହେଉଛି, ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ***ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ*** ବନାମ ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍***[32] ମାମଲାରେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏୟାରଲାଇନ୍ସ/ବିମାନ ବାହକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ରିହାତି ଟିକେଟ୍ ଉପରେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ କାଟିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି କରିବାର ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହି ଉକ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପ ନେଇଥିଲା ।ଯେପରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଏହା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିମାନେ ମୋବାଇଲ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଟିକସ କାଟି ନେବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ ଯେ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ସର୍ବାଧିକ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟ ଆୟ ଏବଂ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିନିୟମ 194-H ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ପଡିବ । ଟିକସଦାତାମାନେ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନେଣଦେଣ ପାଇଁ ଗୋପନୀୟ ନୁହନ୍ତି । ତେଣୁ, ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଆବଣ୍ଟନକାରୀ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ମୋଟ/ରାଶି ଅର୍ଥର ଏବଂ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆଧାରରେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 194-Hର ଅନୁପାଳନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।

37. ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ଏହି ତର୍କ ଯେ ଟିକସଦାତାମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ଏହି ସୂଚନା/ତଥ୍ୟ ମାଗିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଉତ୍ସରୁ ଟିକସ କାଟିବା ଉଚିତ, ତାହାକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଦେଶ ବାହାରେ ଅନ୍ୟାୟିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଆରୋପ କରିବା ଏବଂ ଟିକସଦାତାମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରେ ପକାଇବା ଭଳି ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ କଥା ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

---

[31] ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ଅନେକ ସମୟରେ ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରିଛି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ସର୍କୁଲାର ଜାରି କରିଛି।

[32] (2009) 319 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 29

ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅନିଚ୍ଛାକୃତଭାବେ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ କାଟିବା ଏବଂ କାଟିଥିବା ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆଦୌ ଅସମ୍ଭବ ହେବ, କାରଣ ଏହା ସେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅର୍ଥ ଜମା ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଯେତେବେଳେ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ପ୍ରାପକ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଏହି ଦେୟ ମୁଖିଆ ଭାବେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ ନୁହେଁ । ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ନ୍ୟାସୀ ନୁହଁନ୍ତି ଯିଏ ଏହି ଦେୟ ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ମୁଖିଆ ଭାବେ ହିସାବ ଦେବେ । ପ୍ରାପ୍ତ ଦେୟ ହେଉଛି ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ମୋଟ ଆୟ କିମ୍ବା ଲାଭ । ଏହା ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପ୍ରୟାସ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅର୍ଜିତ ଆୟ, ଏବଂ ଏକ ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଭାବରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାରିଶ୍ରମିକ ନୁହେଁ ।

୩୮. ତେଣୁ ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍*** (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆମେ ରାଜସ୍ୱର ଏହି ତର୍କକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଟିକସଦାତାମାନେ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବେ ଯଦିଓ ଟିକସଦାତା ଦେୟ ଦେଉ ନାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି/ବିତରକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆୟ ଜମା କରୁ ନାହାଁନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ବାଧ୍ୟବାଧକତା, ଏବଂ ଯେଉଁ ସମୟ ଏବଂ ଢଙ୍ଗରେ ଟିକସକୁ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସରୁ କାଟିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ତାହା ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଅଦାଲତରେ ରିହାତି ଉପରେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର/ପରିବର୍ତ୍ତନ/ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 119 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଏକ ପରିପତ୍ର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁମତି ମିଳିଲେ ଏହି ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ । ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ***ସିଙ୍ଗାପୁର ଏୟାରଲାଇନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍*** (ଉପୋରୋକ୍ତ) ର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ।

୩୯. ଜଣେ ବିତରକଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଫେରିବା ପରେ, ଏହାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ବିତରକ ନିଜ ହିସାବରୁ ସାମଗ୍ରୀ କିଣି ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ରି କରିଥାନ୍ତି । ଅର୍ଜିତ ଲାଭ ହେଉଛି କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି, ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିତରକ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର । ଜଣେ ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କ ପରି, ସେ ମୁଖିଆ ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ଯୋଗାଯୋଗକାରୀ କିମ୍ବା ନିର୍ମାତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବିତରକଙ୍କର

ବିତରଣ ଅଧିକାର ରହିଛି ଏବଂ ଯାହା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଭଳି ପ୍ରତୀତ ହୁଏ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଚୁକ୍ତିନାମା ସାଧାରଣତଃ ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡିକ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ରାଜିନାମା ଏକ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ରାଜିନାମାରେ, ଯୋଗାଣକାରୀ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନ, *ଅର୍ଥାତ୍ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜର,* ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଇଥାଏ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜଧାରୀ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି କାରଣ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ, ଏବଂ ଏହା ସମ୍ଭବତଃ ଏକ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏବଂ ଏକ ବିତରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ରାଜିନାମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ଜଟିଳ । ସେମାନେ ବିତରଣ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍, ସେବା ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ୍ ସହିତ ଜଡିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କଠୋର କଟକଣା ସତ୍ତ୍ୱେ-ଯେଉଁଥିରେ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜି କେବଳ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରିବା, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିସର ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ଏପରିକି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ-ସମ୍ପର୍କ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କର ହୋଇପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିମାନଙ୍କୁ 'ମୁଖିଆଙ୍କ' ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ।

40. ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ମୁକ୍ତ, ଏବଂ କେବଳ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ । ଯେହେତୁ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ବେଳେବେଳେ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ପରି ଦେଖାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ସମ୍ପର୍କର ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ ଖଣ୍ଡ 8 ର (a) ରୁ (d) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରୀକ୍ଷଣରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇନପାରେ । ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନେ ନିଜ ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତି, ଯଦିଓ ସେମାନେ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥାଏ ବରଂ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାର ନୁହେଁ ।

41. ତେଣୁ, 'ପ୍ରତିନିଧି''ଶବ୍ଦଟି ଏପରି ଏକ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହା ମାଲିକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସେବକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା ମୁଖିଆ ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ

ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ । ଯଦିଓ ସେବକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନେ ସମ୍ପର୍କର ପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଡିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖନ୍ତି, ତଥାପି ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ସେବକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନରୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, 'ପତିନିଧି' ଶବ୍ଦଟି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବା କିମ୍ବା ମୁଖିଆଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି; ଯଥା ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ଠିକାଦାର ଯିଏ, ସଂଯୋଗବଶତଃ, ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ତାଙ୍କ ମୁଖିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ । ଏହି ରାୟର ପାରା ୪ ରେ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (d) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସୂଚକକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରି ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ହେଉଛି ସୀମିତ ଅର୍ଥରେ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିନିଧି ଶବ୍ଦଟି ଅଧିନିୟମ 194-Hର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (i) ରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ।

42. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଟିକସଦାତାମାନେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ/ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ବିତରକ/ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେୟରେ ଆୟ/ଲାଭ ଉପାଦାନ ଉପରେ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟିବା କିମ୍ବା ପ୍ରି-ପେଡ୍ କୁପନ୍ କିମ୍ବା ଷ୍ଟାର୍ଟର୍-କିଟ୍ ବଣ୍ଟନକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ/ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଆଇନଗତ ଅନୁଗ୍ରହ ଅଧୀନରେ ରହିବ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 194-H ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ତଦନୁସାରେ, ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ଟିକସଦାତା-ସେଲୁଲାର ମୋବାଇଲ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ରାୟଗୁଡ଼ିକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି । ରାଜସ୍ଥାନ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ । ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକ ନିକାସ ହୋଇଯିବ ।

ସ୍ଥିରୀକୃତ ସାରାଂଶ: ଦିବ୍ୟା ପାଣ୍ଡେ

ମାମଲାର ଫଳାଫଳ:

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଅନୁବାଦକ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ